

7/11827
SK 119

Sayı : 64272063-610-27915
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-11827)

GÜNLÜDÜR
17 Ekim 2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 27.02.2017 tarihli ve 43452547-120.07-85422 sayılı yazısı.

Balıkesir Milletvekili Sayın Ahmet AKIN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/11827 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-11827 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8:

Kaya gazının önemi her geçen yıl artmaktadır. ABD’de kaya gazı sürecinde elde edilen başarı tüm ülkeleri kaya gazı konusunda harekete geçirmiştir. Kaya gazından önce ABD ile Avrupa ülkelerindeki doğal gaz fiyatları hemen hemen aynı iken kaya gazı üretiminin yaygınlaşmasından sonra doğal gaz fiyatları ABD’ye oranla Avrupa’da üç kat, Japonya’da ise beş kat daha fazla düzeyde seyretmektedir.

Önceki Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız 2013 yılı Eylül ayında yaptığı bir açıklamada; Türkiye’de 4,6 trilyon m³ kaya gazı rezervi tespit edildiğini ve bu amaçla çalışmalar yürütüldüğünü belirtmişti.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak ise 2017 yılı bütçe görüşmelerinde TBMM Genel Kurulunda yaptığı konuşmada “2007 yılında başlatılmış olan ülkemiz kaya gazı potansiyelinin belirlenmesi çalışmaları aralıksız sürmektedir. Yapılan araştırmalar ülkemizde özellikle Güney Doğu Anadolu ve Trakya Havzasında başta olmak üzere kaya gazı potansiyelinin varlığını ortaya koymaktadır” demiştir.

Bu konuyla ilgili olarak;

- 2007 yılında başladığını açıkladığınız kaya gazı çalışmalarında hangi aşamaya gelinmiştir? Yapılan çalışmalarda ülkemizin kaya gazı rezervi belirlenebilmiş midir? Bu rezerv ne kadardır?
- 2007 yılından bu yana ülkemizde kaya gazı aramaları için hangi illerimizde kaç kuyu açılmıştır? Ülkemizin tamamı bu amaçla taranmış mıdır?
- Şu ana kadar kaya gazı üretimi gerçekleştirilebilmiş midir?
- Hidrolik çatlatma operasyonu yapılan arama kuyusu sayısı nedir?
- Kaya gazı arama, sondaj ve üretim faaliyetleri için yerli teknolojimiz yeterli midir? Bu konuda ar- ge çalışmaları yapılmakta mıdır?
- 2007 yılından bugüne kadar kaya gazı arama çalışmaları için yapılan harcama miktarı nedir?
- Kaya gazı arama çalışmaları için işbirliği veya ortaklık yapılan uluslararası firmalar hangileridir?
- Kaya gazı arama ve üretim faaliyetlerinde yapılan hidrolik kırılmaların çevresel etkileri için hangi çalışmalar yapılmaktadır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8:

Ülkemizdeki kaya gazı çalışmaları kapsamında; Diyarbakır ilinde 3 adet ve Kırklareli ilinde 2 adet olmak üzere toplamda 5 adet arama kuyusu açılmıştır. Günümüze kadar 7 adet yatay ve 84 adet dikey kuyuda hidrolik çatlatma faaliyeti gerçekleştirilmiştir. Kaya gazı potansiyelini belirlemeye yönelik açılan kuyularda kısa süreli test üretimi gerçekleştirilmiştir.

Bu güne kadar kaya gazı potansiyelini belirleme çalışmaları kapsamında açılmış olan kuyulara ilişkin değerlendirmeler devam ettiğinden netleşmiş bir rezerv tespiti bulunmamaktadır.

Kaya gazı operasyonları sırasında gerçekleştirilen faaliyetler, alanında uzman uluslararası firmalardan servis hizmetleri alınarak gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, Türkiye Petrolleri AO Genel Müdürlüğü (TPAO) ve ülkemizde faaliyet gösteren diğer birçok yerli ve yabancı firma bu konuda alınan hizmetleri yönetebilecek yeterli teknik bilgiye sahiptir.

2007 yılından bugüne kadar kaya gazı arama çalışmaları için yapılan harcama miktarı yaklaşık 200 milyon ABD Doları’dır.

TPAO tarafından 2007-2011 yılları arasında kaya gazı aramacılığına yönelik küçük ve büyük ölçekli pek çok firma ile görüşmeler yapılmıştır. Bunlardan bazıları; Shell, Exxon-Mobil, EOG, EGL, Trans Atlantic, Vemillion, Valeura, Total, ENI, OMV, Nexen, Anadarco. Maraton, Chevron, HES, ZaZa ve

Cuadrilla Energy'dir.

Ülkemizde petrol arama ve üretim faaliyeti yapan şirketler, arama ve sondaj faaliyetlerine başlamadan önce; insan sağlığı ve çevrenin korunabilmesi amacıyla yeraltı ve yüzey sularına, havaya ve toprağa gelebilecek zararları ve olumsuz etkileri önlemek ve azaltmaya ilişkin eylem planlarını; Türk Petrol Kanunu Uygulama Yönetmeliği'ne uygun şekilde hazırlayarak Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'ne (PİGM) sunmakla yükümlüdür. Petrol hakkı sahibi, yapacağı petrol işlemleri ile ilgili PİGM'in kendisine onay vermesinin ardından yapacağı faaliyetler hakkında bölge halkını bilgilendirmekte ve gerçekleştirilen faaliyetler PİGM tarafından devamlı olarak mahallinde incelenmektedir.